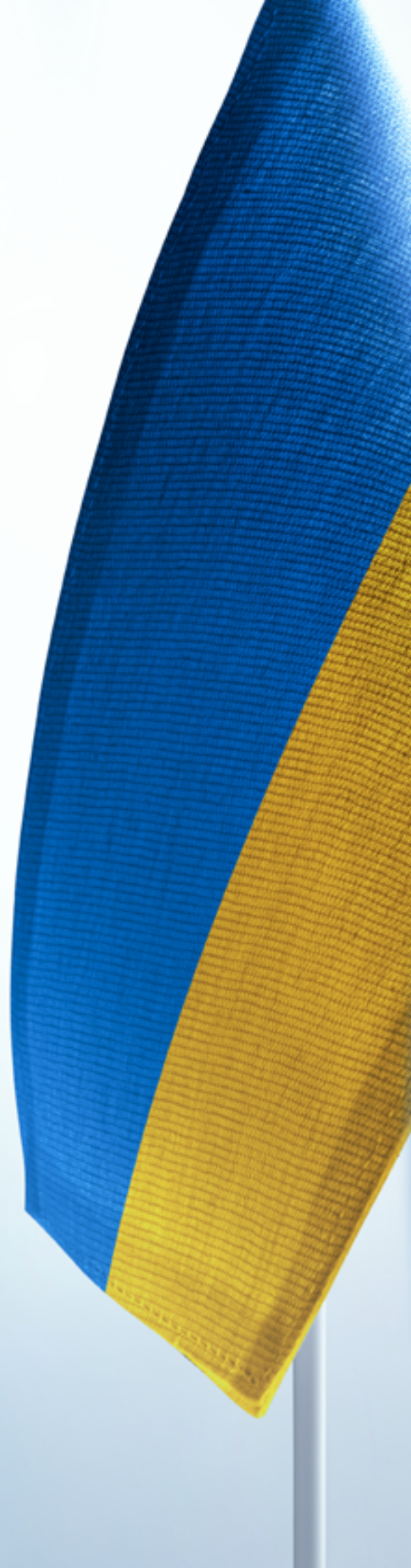

Przewodnik dla obywateli Ukrainy

Oddajemy w Państwa ręce Przewodnik w zakresie najważniejszych informacji w związku z przyjazdem i pobytem w Polsce z powodu konfliktu zbrojnego na terytorium tego państwa. Jednocześnie zwracamy uwagę, że informacje uwzględniają stan prawny na dzień 31 marca 2022 r.

Przyjazd do Polski

Informacje ogólne

Polska leży w sercu Europy Środkowej i jest dziewiątym co do wielkości krajem na kontynencie, o powierzchni 312 679 km² i populacji ok. 38,5 mln. Polska przystąpiła do NATO w 1999 roku, a od 1 maja 2004 roku jest członkiem Unii Europejskiej. Kraj graniczy od północy i wschodu z Rosją, Litwą, Białorusią i Ukrainą, od południa ze Słowacją i Czechami, a od zachodu z Niemcami. Jej granice rozciągają się na prawie 3600 kilometrów, w tym 530 kilometrów na Bałtyku. Stolica, Warszawa wraz z jej bezpośrednimi przedmieściami, liczy 2,6 miliona mieszkańców. Największymi miastami Polski poza Warszawą są Kraków - druga co do wielkości metropolia i historyczna stolica Polski, Łódź, Wrocław, Poznań i Gdańsk. Polska składa się głównie z obszarów nizinnych, z 75% ziemi poniżej 200 metrów nad poziomem morza. Najwyższy szczyt Polski, Rysy w Tatrach, wznosi się na wysokość 2499 m n.p.m. poziom. Wisła, najdłuższa rzeka w Polsce, mierzy 1049 km długości. Druga najdłuższa Odra (850 km) płynie wzdłuż granicy z Niemcami. Klimat w Polsce jest podatny na gwałtowne zmiany zarówno w ciągu pór roku, jak i z roku na rok. Średnie temperatury wahają się od -5 do 0 C w styczniu do 17-20 C w lipcu, a minimalne i maksymalne temperatury wahają się od -20 do 35 C. Polska leży w środkowoeuropejskiej strefie czasowej i jest o godzinę przed standardowym GMT. Przechodzi na czas letni od końca marca do końca października. Oficjalną walutą Polski jest złoty (PLN), który dzieli się na 100 groszy. Orientacyjne kursy walut (początek 2021 r.) przedstawiają się następująco: 1 EUR = 4,70; 1 USD = 4,30 1 CHF = 4,2055.

Przekraczanie granicy

Zgodnie z informacjami podanymi przez Urząd do Spraw Cudzoziemców (www.ua.gov.pl), **obywatele Ukrainy mogą wjechać do Polski na podstawie:**

- ruchu bezwizowego (na podstawie paszportu biometrycznego);
- wizy krajowej (D) lub wizy Schengen;
- wizy z oznaczeniem D lub C lub dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo Schengen;
- posiadanego zezwolenia na pobyt czasowy, pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE i ważnej karty pobytu;
- wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, złożonego na polskim przejściu granicznym wobec Strażnika Granicznego;
- decyzji komendanta placówki Straży Granicznej udzielanej podczas przekraczania granicy.

Szczególne zasady dotyczą imigrantów z Ukrainy. Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1 te ustawy, wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

Legalny pobyt obywatela Ukrainy na terytorium RP oraz dzieci urodzonych już po przybyciu do Polski

Jeżeli obywatel Ukrainy wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wykonawczych i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.** Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

Wjazd do Polski ze zwierzęciem domowym

Od 24 lutego 2022 r. Główny Inspektorat Weterynarii wprowadził tymczasowe odstępstwa ułatwiające przekraczanie granicy ukraińsko-polskiej ze zwierzętami domowymi: **psami, kotami i fretkami**. Przy przekraczaniu granicy nie jest konieczne okazywanie kompletu dokumentów weterynaryjnych. Warto jednak wziąć ze sobą wszelkie dokumenty związane ze zdrowiem zwierzęcia.

Po przekroczeniu granicy zwierzęta zostaną zbadane pod kątem wścieklizny i zaszczepione na koszt budżetu państwa. Następnie właściciel zwierzęcia otrzyma dokument potwierdzający spełnienie wymogów weterynaryjnych. Jeżeli zwierzęta nie posiadają chipa, zostaną zaczipowane na koszt państwa.

Na stronie Głównego Inspektora Weterynarii znajdują się szczegółowe informacje dotyczące przewozu zwierząt bez odpowiednich dokumentów.

<https://www.wetgiw.gov.pl/main/aktualnosci/Tymczasowa-procedura-przemieszczania-zwierzat-towarzyszacych-z-terytorium-Ukrainy-na-teren-Polski-przez-osoby-nie-posiadajace-kompletu-dokumentow-weterynaryjnych-dla-psow-kotow-i-fretek/idn:1999>

Przyjazd do Polski własnym samochodem

W celu poruszania się po polskich drogach przez pojazd zarejestrowany za granicą trzeba spełnić wymogi określone w art. 71 ust. 4-6 ustawy o ruchu drogowym. Przede wszystkim, konieczne jest prawo jazdy osoby prowadzącej pojazd. Ponadto, należy mieć przy sobie dowód rejestracji pojazdu za granicą wydany przez odpowiedni organ, który powinien potwierdzać, że kierowca ma prawo prowadzić ten pojazd (np. stwierdza, że pojazd jest własnością lub współwłasnością kierowcy). Jeżeli z dowodu nie wynika uprawnienie do używania danego pojazdu, kierujący powinien mieć przy sobie dokument potwierdzający prawo do korzystania z niego (umowę użyczenia albo zgodę właściciela). Pojazd musi być też sprawny technicznie, mieć potwierdzenie przeglądu oraz tablice rejestracyjne z oznaczeniem złożonym z liter alfabetu łacińskiego, cyfr arabskich oraz literowego oznaczenia kraju pochodzenia. Pojazd powinien też posiadać ważną polisę od odpowiedzialności cywilnej. Konieczne będzie zarejestrowanie pojazdu w Polsce przed upływem 6 miesięcy od wjazdu.

Należy pamiętać, że termin ten ulega skróceniu w przypadku objęcia pojazdu procedurą dopuszczenia do obrotu. Wówczas zgodnie z art. 71 ust. 6 Prawa o ruchu drogowym pojazd sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, po dokonaniu zwolnienia pojazdu przez naczelnika urzędu celno-skarbowego do procedury dopuszczenia do obrotu, dopuszcza się do ruchu na okres 30 dni.

Ograniczenia związane z COVID-19

19 lutego 2022 r. zostały zniesione ograniczenia dotyczące wjazdu do Polski z kierunku ukraińskiego, które zostały wprowadzone w marcu 2020 r. w związku z pandemią COVID-19. Oznacza to, że przywrócone zostały ogólne zasady przekraczania granicy polsko-ukraińskiej wynikające z Kodeksu Granicznego Schengen oraz z przepisów polskiego prawa. 24 lutego 2022 r. zniesiony został także obowiązek posiadania szczepienia przeciwko COVID-19, przechodzenia testów oraz kwarantanny dla osób wjeżdżających do Polski z Ukrainy.

Zmiany dokonano przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych.

Pobyt na terytorium Polski

Uzyskanie numeru PESEL

Obywatel Ukrainy, który legalnie wjechał do Polski w okresie od 24 lutego 2022 roku z terytorium Ukrainy, otrzyma PESEL po złożeniu wniosku w dowolnym urzędzie gminy na terytorium Polski.

Wniosek może wypełnić wnioskodawca albo pracownik urzędu na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę. Wniosek trzeba:

- własnoręcznie podpisać,
- złożyć na piśmie w urzędzie gminy,
- złożyć osobiście.

Wypełnij wniosek w języku polsko-ukraińskim ([LINK](#))

Prawo do pobytu w Polsce po wjeździe na jej terytorium

Czas legalnego pobytu w Polsce zależy od dokumentu okazanego na granicy.

Podstawa wjazdu	Czas legalnego pobytu
ruch bezwizowy na podstawie paszportu biometrycznego	do 90 dni
wiza krajowa lub wiza Schengen, wydana przez polski organ	w zależności od terminu ważności wizy; po upływie pobytu na podstawie wizy krajowej można kontynuować pobyt (bez konieczności wyjazdu) w ramach ruchu bezwizowego do 90 dni z paszportem biometrycznym
- wiza z oznaczeniem D lub C wydana przez inne państwo Schengen - dokument pobytowy wydany przez inne państwo Schengen	do 90 dni
zgoda komendanta Straży Granicznej	15 dni

W celu przedłużenia swojego legalnego pobytu w Polsce, obywatel Ukrainy może przed jego upływem:

- złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy,
- złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały (jeśli spełnia przesłanki).

Wniosek należy złożyć w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce pobytu. Szczegóły znaleźć można na stronie internetowej www.gov.pl/udsc (zakładki: załatw sprawę, cudzoziemcy, obywatele państw trzecich).

Niezależnie od tego obywatele Ukrainy mogą dalej legalnie przebywać w Polsce po upływie okresu ważności wiz, zezwoleń na pobyt na podstawie specjalnych przepisów dotyczących epidemii COVID-19 (m.in. art. 15zd ust. 1, art. 15z (1) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych).

W dniu 12 marca 2022 roku opublikowano przepisy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Legalności pobytu dotyczy art. 2. Zgodnie z art. 11 ust. 1 specustawy, uprawnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, jest niezależne od innych uprawnień do wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z przepisów prawa. Podkreślamy, że zgodnie z art. 11 ust. 2 specustawy wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 1. Ustawodawca dopuszcza zatem krótki wyjazd, pamiętać jednak należy, że spowoduje on umorzenie postępowania w sprawie objęcia ochroną międzynarodową. Możliwość wyjazdu z Polski dotyczy zatem tylko tych uchodźców, którzy równocześnie nie ubiegają się o objęcie ochroną międzynarodową.

Wniosek o ochronę międzynarodową

Złożenie wniosku o pomoc międzynarodową w Polsce możliwe jest za pomocą Straży Granicznej. Wniosek jest następnie przekazywany do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Wniosek złożyć można:

- na przejściu granicznym,
- w placówce lub oddziale Straży Granicznej (jeżeli osoba znajduje się już w Polsce),
- w ośrodku dla cudzoziemców.

Wniosek mogą złożyć zarówno osoby, które przebywają na terenie Polski legalnie (na podstawie wizy/karty pobytu) oraz osoby, które przebywają na terenie Polski nielegalnie. Straż Graniczna nie może odmówić przyjęcia wniosku. Do jej obowiązków należy przyjęcie wniosku i przekazanie go do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Funkcjonariusz Straży Granicznej jest zobowiązany do sfotografowania osoby składającej wniosek oraz osób, w imieniu których wniosek jest składany (np. członków rodziny), pobrania odcisków palców oraz przeprowadzenia badań lekarskich.

Prawo do pracy

Szczególne zasady podejmowania pracy oraz działalności gospodarczej wynikają z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zgodnie z tymi przepisami:

1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi. Podmiot powierzający wykonywanie pracy powinien ustalić, czy obywatel Ukrainy spełnia warunki określone w art. 22 ustawy pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
2. Obywatel Ukrainy, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w oparciu o przepisy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.
3. Od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, niezależnie od trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, obywatelowi Ukrainy, który uzyskał kwalifikacje lekarza lub lekarza dentystry poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu lekarza albo zgody na wykonywanie zawodu lekarza dentystry oraz przyznać warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza albo warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 7 ust. 2a pkt 3-5 i 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

Aby legalnie wykonywać zawód lekarz powinien spełnić warunki określone w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

4. Od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, niezależnie od trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, obywatelowi Ukrainy, który uzyskał kwalifikacje pielęgniarki lub położnej poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu pielęgniarki albo położnej oraz przyznać warunkowe prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 35a ust. 1 pkt 3-5 i 7 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.
Aby legalnie wykonywać zawód położną powinna spełnić warunki określone w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
5. Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa lub ustawy o cudzoziemcach, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Uprawnienie to przysługuje pod warunkiem uzyskania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.
6. Obywatel Ukrainy może zarejestrować się oraz zostać uznany jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 albo 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wyjazd za granicę

Osoba posiadająca ważną wizę lub kartę pobytu albo wjechała do Polski na podstawie ruchu bezwizowego, może wjechać do innych państw strefy Schengen na okres do 90 dni. Bez zagranicznego dokumentu podróży nie jest jednak możliwe swobodne przekraczanie granicy z Polski do innych państw.

Bardziej restrykcyjny jest art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Przepis ten stanowi, że dopiero wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

Ta możliwość wyłączona jest całkowicie w przypadku złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Osoba, która złoży taki wniosek ma bowiem obowiązek pozostania w Polsce do czasu zakończenia procedury, a jej paszport pozostaje w depozycie urzędu do czasu zakończenia procedury. Opuśczenie kraju jest równoznaczne z wycofaniem wniosku o objęcie ochroną międzynarodową.

Zakładanie firmy w Polsce

Obywatel Ukrainy, który:

- przebywa w Polsce legalnie i
- posiada numer PESEL,

może założyć działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatel Polski w dowolnej formie.

Może założyć:

- firmę jednoosobową – czyli działalność gospodarczą osoby fizycznej – i zarejestrować ją w CEIDG,
- spółkę osobową lub kapitałową – w tym spółkę jawną i partnerską – i zarejestrować ją w KRS.

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przez określenie „obywatel Ukrainy” rozumie się także małżonka obywatela Ukrainy nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Opieka medyczna

Polski rząd zdecydował o udzieleniu pomocy medycznej obywatelom Ukrainy, którzy przybędą do Polski w związku z agresją militarną Rosji i zgłoszą się z problemem zdrowotnym do lekarza rodzinnego, poradni specjalistycznej czy szpitala. Zasady tej pomocy określono w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. **Zgodnie z art. 37 ust. 1 tej ustawy, Obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, jest uprawniony do opieki medycznej udzielanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej na zasadach i w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, a także podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.** Zasady udzielania świadczeń medycznych dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z agresją militarną Rosji oraz są rozliczenie identyczne, jak w przypadku polskich pacjentów (o ile ich pobyt jest legalny). Za świadczenia zapłaci NFZ. Dotyczy to osób, które posiadają zaświadczenie wystawione przez Straż Graniczną RP lub odcisk stempla Straży Granicznej RP w dokumencie podróży, potwierdzające jej legalny pobyt na terytorium RP, po przekroczeniu granicy od 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Zmiany w prawie obowiązują z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 roku.

Pomoc socjalna dla obywateli Ukrainy

Przepisy polskiego prawa przewidują całą gamę środków pomocowych, do których dostęp uzyskali także obywatele Ukrainy. Obywatele ci mogą zatem korzystać ze:

1. świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
2. świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981 i 2270), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
3. świadczenia dobry start, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. poz. 2270), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
5. dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy".

Istotną pomoc obywatel Ukrainy może uzyskać w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (m.in. świadczenia pieniężne w formie zasiłków, czy świadczenia niepieniężne jak: pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, posiłek, etc.).

Poza pomocą o charakterze systemowym obywatelowi Ukrainy przysługuje również pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Obywatelowi temu może być również zapewniona bezpłatna pomoc psychologiczna. Te formy pomocy zapewnia wójt (burmistrz, prezydent miasta) gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu obywatela Ukrainy.

Preferencje podatkowe

Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy przewiduje preferencje podatkowe dla obywateli Ukrainy, jak również dla podmiotów udzielających pomocy. W ramach tych preferencji zwolniono od podatku dochodowego świadczenia w postaci pomocy humanitarnej otrzymanej w okresie od dnia 24 lutego 2022r. do dnia 31 grudnia 2022 r. Pomocą humanitarną może być zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, tj. udostępnienie lokalu mieszkalnego, zapewnienie żywności. Pomocą taką może być w konkretnym przypadku sfinansowanie leczenia, czy też opłacenie nauki, czy kursów pozwalających na zmianę kwalifikacji zawodowych.

Przewidziano też preferencje podatkowe dla udzielających pomocy:

1. Podatnicy podatku PIT, jak i CIT mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn przekazanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy. Idzie jednak o darowizny na rzecz niektórych organizacji pożytku publicznego, jednostek samorządu terytorialnego, Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych lub niektórych podmiotów leczniczych. Jednocześnie wartość owych darowizn oraz nieodpłatnych świadczeń otrzymanych nie stanowi u tych podmiotów przychodów w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.
2. Każdy podmiot (w szczególności osoba fizyczna prowadząca gospodarstwo domowe), który otrzymał świadczenie z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, nie musi płacić z tytułu tego świadczenia podatku dochodowego.
3. Obniżenie do dnia 30 czerwca 2022 r. stawki podatku VAT do wysokości 0% wobec darowizn oraz nieodpłatnego świadczenia usług na cele związane z pomocą ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy. Preferencję tę stosuje się jednak wyłącznie do dostaw towarów lub świadczenia usług dokonywanych na rzecz: Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych; podmiotów leczniczych lub jednostek samorządu terytorialnego.
4. Zaniechanie poboru ryczałtu od dochodów spółek (tzw. estońskiego CIT) od dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, osiągniętego w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r. – w wysokości, jaka odpowiada poniesionym kosztom wytworzenia lub cenie nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn przekazanych ww. podmiotom na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy.
5. Na warunkach określonych w ustawach o CIT i PIT, podatnik może odliczać od dochodu m.in. wartość darowizn przekazanych na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wybranym organizacjom.

Przydatne linki

- [Informacje dla Obywateli Ukrainy \(Strona Rządowa RP\)](#)
- [Funkcjonujące przejścia graniczne](#)
- [Opieka Medyczna](#)
- [Ambasada i konsulát Ukrainy w Polsce — gdzie się znajduje i co tam załatwisz?](#)
- [Procedura udzielania ochrony międzynarodowej](#)
- [Praca w Polsce](#)
- [#PomagamUkrainie](#)
- [Urząd do Spraw Cudzoziemców](#)
- [Darmowe przejazdy pociągami dla obywateli Ukrainy](#)
- [Szczepienia przeciw Covid-19 cudzoziemców narodowości ukraińskiej](#)
- [Informacje dla przedsiębiorców](#)
- [Portal biznes.gov.pl/dostępny w języku ukraińskim](#)

Kontakty

Biura KPMG w Polsce:

Warszawa

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
T: +48 12 424 94 00
E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
E: wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13A
80-219 Gdańsk
T: +48 58 772 95 00
E: gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
T: +48 32 778 88 00
E: katowice@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
T: +48 42 232 77 00
E: lodz@kpmg.pl

© 2022 KPMG Sp. z o.o., polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.